

29. septembari 2022

UKA2022/115

Tusagassiorfinnut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu siunnersuut

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Tusagassiorfinnut tapiissuteqartarneq pillugu inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu siunnersuut Siumumit ima oqaaseqarfigissavarput.

Naalakkersuisut allannguutissamut tunngatillugu saqqummiussinerminni oqaatigaat, Tusagassiorfinnut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanut allannguutissatut siunnersuuteqarnerminnut pissutaasoq, inatsit pillugu nalilersueqqissimanerminnut tunngatillugu paasineqarsimammat, tusagassiorfinnut tapiissuteqariaatsip 2017-2019-imi tusagassiuutinut neqeroorutigineqartunut sunniuteqarsimanngitsoq.

Nangillutik Naalakkersuisut tunngavilersuipput, inatsit ukiut arlaqartut atuussimagaluartoq takuneqarsinnaasoq, suli suliniutinut tapiissuteqariaaseq atorlugu tapiissuteqartarnissamik siunertaq ingerlanngitsoq.

Taamak inissisimalersimanermit Naalakkersuisut inerniliipput, tusagassiuutinik aallartitsiniarnermut atatillugu immikkut qinnuteqarfissatut siunertaasoq atorunnaarsikkumallugu. Siumup naatsorsuutigaa, suliaq ataatsimiititaliamut ingerlaqqissappat, apeqqutit tamakku ilanngullugit nalilersoqqissaarneqassasut, aporfusarsimasut ilanngullugit sulinermit oqimaalutaatigineqarlutik.

Naalakkersuisullu namminneq oqaaseqaatiminni naggasiuppaat, tusagassiorfinnut tapiissutit annertussusissaannut tunngasut aningaanut inatsimmi Inatsisartunit aningaasaliiffigineqartarnerat soorunami ingerlaannassasoq – Inatsimmimi tusagassiorfinnut tapiissutit annertussusaat pissusissamisoortutut ilaatinneqanngillat.

Siumut isumaqarpoq, apeqqut massakut inersuarmi sammisarput, tusagassiorfinnut qanoq aningaasalersueriaaseqarnitsinnut eqqarsaqatigiinnissatsinnik pisussaaffiliisoq.

Inuiaqatigiit oqartussaaqataanermik tunngaveqarlutik ingerlanneqartut tusagassiuutinik nukissaqartunik namminersortunillu pisariaqartitsipput, taakkulu kiffaanngissuseqarlutik innarligassaanatillu inuiaqatigiinni pissutsit pillugit ilisimatitsisartussaapput. Inuiaqatigiinni ammasumik oqartussaaqataanermillu tunngaveqartumik ingerlatsiviusuni, tusagassiuutit pingaaruteqarlutik pinngitsoorneqarsinnaanatilillu inissisimasarput, aamma asuliinnaq “pissaanerup sisamaattut” taaneqarneq ajorput, tassami tusagassiuutit tapertaallutillu pissaaneqarfinnut allanut pingasunut silaannaqartitsilertarput: inatsisiliortunut, eqqartuussisussaasunut inatsisinillu atortitsisunut.

Paasissutissanik katersineq taakkulu aserfallatsaaliorneri tamarmik akeqarput. Uagut tamatta ataatsimut oqaluttuassarput tunngavigalugu oqartussaaqataanerput atatinneqassaaq. Taamaattumik Siumut isumaqarpoq, tusagassiuutit pillugit Inatsisartuni suleriaaseqarnerput eqqarsaatigeqqittariaqaripput.

Tusagassiuuteqarnikkut ullumikkut inissisimanerput qiviassagaanni, tusagassiuutit tunuliaqutsiinernik misissueqqissaarnernillu ingerlatsinissaminnut nukissaqanngillat. Tamanna asuliunngitsoq ajornartorsiutaavoq. Akuttunngitsumik – oqarusukkaluarpunga akuttuallaamik - isertugaatigineqartut tamatta oqartussaaqataanitsinnut pingaaruteqarlutik inissisimasorinartut sikaavinniit imaaginnavillutik aniasutut pilertarput, tamarmik oqaluttuat tusagassiuutit nukissaqarnerusimasuugunik piaarnerusumik akorsimasinnaasaraluat.

Inuiaqatigiinni atorfeqarfii pingaarutilittut isigisavut pillugit salliutitsisarnerput atatitsisarnerpullu annersumik apeqqusersorneq ajorparput. Assinganik oqartussaaqataaneq tunngavigalugu inuiaqatigiinni ingerlatsiviusuni, tusagassiuutit pituttugaannatik ingerlatsiviusut nukittuullu atorfeqarfiupput pingaaruteqarluinnartut.

Taamaattumik uunga suliassamut atatillugu isumaqarpunga, nutaamik eqqarsarluta tusagassiuuteqarneq nukittunerulersinniarlugu sulineq aallartittariaqaripput. Assersuutigilara aningaasalersueriaaseq atugarput. Taanna anermik Naalakkersuisunit ingerlanneqartarpoq, Inatsisartullu Aningaasanut Inatsimmut atatillugu akuersisinnarneqartartut inissisimasarpugut. Isumaqarpunga Inatsisartut – uagut politikerit parlamentit – suliassaq taanna akuuffiginerussagipput, assersuutigalugu ukiut sisamat allortarlugit tusagassiuutit qanoq ineriartortinneqarnissaanut tunngaviumik isummersuuteqarnerulerluta. Nunani avannarlerni periuseq taanna, “medieforlig”-imik taasarpaat – isumaqarluni tusagassiuutit atugassaanut inuiaqatigiit ataatsimut isumaqatigiissuteqarnerat.

Siumumit taamak oqaaseqarluta suliassaq ataatsimiititaliamut susassaqartumut ingerlateqqinneqassasoq kissaatigaarput, neriulluta Naalakkersuisut siunnersuutigisaat ataatsimoornerusumik nalilersuiffigineqassasoq.

Dines Mikaelson, Siumut